

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Δ/νση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Β. Λαμπίρη
Τηλ.: 213.212.8691
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 2063/01.12.2023 Ερώτηση

Άγιος Ιωάννης Ρέντη, 21 Δεκεμβρίου 2023
Α.Π. 551513

Π Ρ Ο Σ : Την ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Καταθέσεως Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : όπως ο ΠΙΝΑΚΑΣ Αποδεκτών

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης, που κατέθεσαν Βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς – Προοδευτική Συμμαχία, με θέμα «*Σε τραγική κατάσταση το πλαίσιο κοινωνικής ένταξης προσφύγων και μεταναστών*», σας γνωρίζω τα εξής:

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων ένταξης που σχεδιάζει, υλοποιεί ή/και παρακολουθεί το ΥΜΑ, όσοι/όσες εκδηλώνουν ενδιαφέρον και υποβάλουν αίτημα συμμετοχής και πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής εξυπηρετούνται ανεξαιρέτως. Μάλιστα, οι προβλεπόμενες θέσεις ωφελούμενων στα προγράμματα ένταξης που υλοποιούνται δεν έχουν φτάσει μέχρι σήμερα να καλύπτονται στο σύνολό τους.

Υπογραμμίζεται ότι τα προγράμματα ένταξης σχεδιάζονται από το Υπουργείο μας σε συνάφεια με τις κατευθύνσεις (τους Στόχους, τις Επιδιώξεις και τις Δράσεις) που θέτει η «Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη Αιτούντων Άσυλο και Δικαιούχων Διεθνούς Προστασίας» όπως αυτή δημοσιεύτηκε και αναρτήθηκε, τον Νοέμβριο του 2021, στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου. Η εν λόγω Εθνική Στρατηγική αφορά την ένταξη των αιτούντων άσυλο και των αναγνωρισμένων δικαιούχων διεθνούς προστασίας και εισάγει μία διαδικασία προ-ένταξης για όσους διαθέτουν προσφυγικό προφίλ.

Πιο συγκεκριμένα, η Εθνική Στρατηγική περιλαμβάνει τέσσερις βασικούς πυλώνες: (α) προ-ένταξη των αιτούντων άσυλο για την ομαλή μετάβαση των ενηλίκων στην επαγγελματική ζωή και των ανηλίκων από την άτυπη στην τυπική εκπαίδευση, χωρίς διακρίσεις - προάσπιση δικαιωμάτων και προώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής και του Κράτους Δικαίου - πρόληψη και αποτελεσματική προστασία από κάθε μορφή βίας, (β) κοινωνική ένταξη των δικαιούχων διεθνούς προστασίας με ανάπτυξη εντατικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την διευκόλυνση της πρόσβασης των δικαιούχων στην αγορά εργασίας - προώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής, (γ) πρόληψη και αποτελεσματική προστασία από κάθε μορφή βίας, εκμετάλλευσης και κακοποίησης με ενίσχυση των μηχανισμών αναφοράς, (δ) παρακολούθηση και εποπτεία της ενταξιακής πορείας μέσω κοινώς αποδεκτών και συγκρίσιμων δεικτών.

Το σύνολο των (συγ)χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ένταξης που υλοποιεί ή/και παρακολουθεί το ΥΜΑ, υλοποιούνται με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από την εκάστοτε πηγή χρηματοδότησης (ΤΑΜΕ, ΕΚΤ, ΤΑΑ κ.ά.) έως την ημερομηνία λήξης κάθε προγράμματος, όπως αυτή ορίζεται στη σχετική προγραμματική σύμβαση μέσω της οποίας αυτό υλοποιείται.

Στο πλαίσιο της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2021-2027, το ΥΜΑ έχει υποβάλει (Απρίλιος 2021) προτάσεις προς ένταξη τόσο στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+) όσο και στο Ταμείο Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ), που αποτελούν τις κύριες χρηματοδοτικές πηγές για τη δημόσια πολιτική κοινωνικής ένταξης. Οι εν λόγω προτάσεις, ύψους άνω των 300 εκατ. ευρώ, σχετίζονται με, συνολικά 23, δράσεις οι οποίες κατανεμήθηκαν ανά ταμείο, με βάση τις επιλεξιμότητες των προαναφερθέντων χρηματοδοτικών πηγών, καθώς και των σχετικών αναγκαίων πρόσφορων όρων οι οποίοι τίθενται στο πλαίσιο του νέου χρηματοδοτικού Κανονισμού των Ταμείων. Ορισμένες από τις εν λόγω προτάσεις έχουν ήδη εγκριθεί ή/και υλοποιούνται (όπως η δράση «Πρώθηση της ένταξης του προσφυγικού πληθυσμού στην αγορά εργασίας» στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας) ή αναμένεται να ξεκινήσουν να υλοποιούνται στο προσεχές διάστημα (όπως η δράση «Κοινωνική Ένταξη πρώην ασυνόδευτων νέων στην Ελλάδα» (Helios Junior) στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης-ΤΑΜΕ).

Στον τομέα της κοινωνικής ένταξης, μεταξύ των συνολικά 23 δράσεων ένταξης που έχουν προταθεί, τα βασικά προγράμματα ένταξης που ήδη υλοποιούνται και θα συνεχίσουν να υλοποιούνται ή αναμένεται να ξεκινήσουν εντός του έτους 2024 από το Υπουργείο μας, ενώ έχουν παρουσιαστεί και από την Προεδρία της Κυβέρνησης και τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού στο πλαίσιο του «Προγράμματος διακυβέρνησης 2023-2027» και του «Προγραμματισμού/Προτεραιοτήτων 2023», είναι τα ακόλουθα:

Πρόγραμμα «HELIOS» (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection and Temporary Protection)

Το πρόγραμμα HELIOS υλοποιείται από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ) από τον Ιούλιο του 2019, προκειμένου να υποστηριχθεί η μετάβαση των δικαιούχων διεθνούς προστασίας (από τον Ιούλιο του 2022 και των δικαιούχων προσωρινής προστασίας) από το στάδιο της υποδοχής στη διαδικασία της ένταξης. Από τον Ιούνιο του 2022, το εν λόγω πρόγραμμα απευθύνεται και σε δικαιούχους προσωρινής προστασίας, επί τη βάση της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2022/382 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι δικαιούχοι του προγράμματος υποστηρίζονται μέσω: α) της επιδότησης στέγασης (έως δώδεκα μήνες), η οποία περιλαμβάνει μηνιαία επιδότηση ενοικίου και άπαξ συνεισφορά στις δαπάνες εγκατάστασης, β) των μαθημάτων ένταξης, που περιλαμβάνουν μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων του ελληνικού πολιτισμού, καθώς επίσης εκπαίδευση σε κοινωνικές δεξιότητες, γ) της διευκόλυνσης της πρόσβασης στην αγορά εργασίας (προβλέπονται ατομικές συνεδρίες επαγγελματικού προσανατολισμού και καθοδήγησης των ωφελούμενων), δ) της συστηματικής παρακολούθησης της ενταξιακής διαδικασίας των ωφελούμενων και ε) της ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας και της πρώιμης της κοινωνικής συνοχής.

Έως το τέλος Σεπτεμβρίου 2021, το πρόγραμμα HELIOS υλοποιείτο με χρηματοδότηση μέσω της Επείγουσας Βοήθειας (Emergency Assistance-EmA) του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης (Asylum, Migration and Integration Fund-AMIF) απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων-DG HOME), ενώ μέχρι το τέλος Νοεμβρίου 2021 υλοποιείτο μέσα από την χωρίς κόστος επέκταση (non cost extension) από πλευράς του ΔΟΜ. Στη συνέχεια, από τον Δεκέμβριο του 2021 έως και το τέλος Νοεμβρίου 2023, το πρόγραμμα HELIOS υλοποιήθηκε με χρηματοδότηση του ΥΜΑ, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μέσα από διαδοχικές (επτά στον αριθμό) τροποποιήσεις της σχετικής (από 21.12.2021) Προγραμματικής Συμφωνίας που συνήψαν το ΥΜΑ και ο ΔΟΜ.

Κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο, πραγματοποιήθηκαν και συνεχίζεται να πραγματοποιούνται όλες οι απαραίτητες διαδικασίες για τη συνέχιση υλοποίησης του προγράμματος HELIOS. Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες και υπεγράφη, στις 01.12.2023, η 8^η Τροποποίηση της από 21.12.2021 Προγραμματικής Συμφωνίας, με την οποία τροποποιείται η χρονική επέκταση υλοποίησης του προγράμματος έως και 31.12.2023, χωρίς επιπλέον κόστος και με την ίδια περιγραφή και κατανομή των πιστώσεων των τεσσάρων υποέργων. Ταυτόχρονα, το Υπουργείο μας σε συνεργασία με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ) σχεδιάζει την περαιτέρω συνέχιση υλοποίησης του προγράμματος HELIOS μέσω της ένταξής του στην Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 και μέσω της χρηματοδότησής του από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ+).

Δράση «Κοινωνική Ένταξη πρώην ασυνόδευτων νέων στην Ελλάδα» (Helios Junior)

Η δράση στοχεύει στη δημιουργία ενός ειδικά προσαρμοσμένου ενταξιακού μηχανισμού για πολίτες τρίτων χωρών (περίπου 2.000 άτομα για 3 έτη), οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους και ήταν πριν την ενηλικίωσή τους ασυνόδευτα ανήλικα, με σκοπό να διευκολυνθεί η ένταξή τους στην αγορά εργασίας και η μετάβασή τους στην ανεξάρτητη διαβίωση. Η δράση αναμένεται να ξεκινήσει εντός του έτους 2024, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ).

Δράση «Πρώθηση της ένταξης του προσφυγικού πληθυσμού στην αγορά εργασίας», στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Η εν λόγω δράση σχεδιάστηκε από το ΥΜΑ, λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαιότητα ενός προγράμματος ένταξης του προσφυγικού πληθυσμού στην αγορά εργασίας. Η υλοποίηση της δράσης ξεκίνησε εντός του έτους 2022, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και βάσει Προγραμματικής Συμφωνίας του ΥΜΑ (Υπουργείο Ευθύνης) και του ΔΟΜ (Φορέας Υλοποίησης). Η δράση έχει διάρκεια τρία (3) έτη, κόστος 35 εκατ. ευρώ και θα εξυπηρετήσει 18.000 ωφελούμενους, κυρίως δικαιούχους διεθνούς προστασίας, αλλά και νομίμως διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών.

Τα υποέργα της δράσης συνδέονται με 8 διαφορετικούς τομείς: τον αγροτικό τομέα, τον κατασκευαστικό τομέα, τον τουριστικό τομέα, την απασχόληση των γυναικών, τη φροντίδα και βοήθεια σε ευπαθείς ομάδες, την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, την προστασία του περιβάλλοντος και την πολιτική προστασία. Στους παραπάνω τομείς, η δράση περιλαμβάνει, μέσω των υποέργων της: χαρτογράφηση του εκπαιδευτικού και επαγγελματικού προφίλ των ωφελούμενων, γλωσσική και διαπολιτισμική εκπαίδευση, συμβουλευτική εργασία, επαγγελματική κατάρτιση, πρακτική άσκηση, πιστοποίηση επαγγελματικών δεξιοτήτων και εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Κατάρτισης Διαπολιτισμικών Μεσολαβητών

Το εν λόγω πιλοτικό πρόγραμμα κατάρτισης έχει ξεκινήσει να υλοποιείται εντός του 2023, υπό τον συντονισμό του ΥΜΑ και τη χρηματοδότηση της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Αφορά στην κατάρτιση τριάντα (30) διαπολιτισμικών μεσολαβητών. Την τρέχουσα περίοδο εκπονείται η συγγραφή του εκπαιδευτικού υλικού (κείμενα αναφοράς, τράπεζα θεμάτων για την πιστοποίηση ΔΜ, οδηγός κατάρτισης εκπαιδευτών), ενώ μέχρι το τέλος του 2023 αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί η έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση του εκπαιδευτικού υλικού και να έχει πραγματοποιηθεί η εκπαίδευση των εκπαιδευτών. Εντός του 2024, θα ολοκληρωθεί η εκπαίδευση των τριάντα (30) διαπολιτισμικών μεσολαβητών, διάρκειας διακοσίων (200) ωρών.

Πρόγραμμα «Όλα τα παιδιά στην Εκπαίδευση»

Στο πλαίσιο Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του ΥΜΑ και της UNICEF (United Nations Children's Fund), αναπτύσσεται το πρόγραμμα «Όλα τα Παιδιά στην Εκπαίδευση». Στόχος του προγράμματος είναι να προσεγγίσει, να διευκολύνει και να υποστηρίξει τα παιδιά μεταναστών και προσφύγων ως προς τη βελτίωση της σχολικής ετοιμότητας και ως προς την πρόσβαση στην εκπαίδευση μέσω της λειτουργίας «Κέντρων Μελέτης και Δημιουργικών Δραστηριοτήτων».

Τα «Κέντρα Μελέτης και Δημιουργικών Δραστηριοτήτων» λειτουργούν όπου διαμένουν οικογένειες μεταναστών και προσφύγων, προκειμένου να υποστηρίξουν και να διευκολύνουν την ομαλή πρόσβαση των παιδιών (4-17 ετών) στο σχολείο και τη συνεχή φοίτησή τους. Στα εν λόγω κέντρα τα παιδιά διδάσκονται από τους ειδικευμένους εκπαιδευτικούς, παιδαγωγούς και εθελοντές των φορέων του δικτύου της UNICEF, την ελληνική αλλά και την αγγλική γλώσσα, μεταξύ άλλων μαθημάτων που ενισχύουν την τυπική τους εκπαίδευση στο δημόσιο σχολείο.

Επιπλέον, μέσω της συνεργασίας μας με την UNICEF στοχεύουμε στη συνέχιση της επιτυχούς παρέμβασης της διερμηνείας και της διαπολιτισμικής μεσολάβησης στα σχολεία, με σκοπό τη διαμόρφωση ενός σχολικού περιβάλλοντος για τα παιδιά χωρίς αποκλεισμούς, την πρόληψη της διακοπής φοίτησης στο σχολείο και τη διευκόλυνση της ένταξης των παιδιών στα σχολεία.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΒΟΥΛΤΕΨΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Γιώργο Ψυχογιό, Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κα Έλενα Ακρίτα, Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κ. Ευάγγελο Αποστολάκη, Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κα Καλλιόπη Βέττα, Βουλή των Ελλήνων
5. Βουλευτή κ. Χρήστο Γιαννούλη, Βουλή των Ελλήνων
6. Βουλευτή κα Ειρήνη (Ρένα) Δούρου, Βουλή των Ελλήνων
7. Βουλευτή κα Ουρανία Θρασκιά, Βουλή των Ελλήνων
8. Βουλευτή κα Ειρήνη (Νίνα) Κασιμάτη, Βουλή των Ελλήνων
9. Βουλευτή κα Μαρίνα Κοντοτόλη, Βουλή των Ελλήνων
10. Βουλευτή κα Αθηνά Λινού, Βουλή των Ελλήνων
11. Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα, Βουλή των Ελλήνων
12. Βουλευτή κ. Χαράλαμπο Μαμουλάκη, Βουλή των Ελλήνων
13. Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Μπάρκα, Βουλή των Ελλήνων
14. Βουλευτή κα Αικατερίνη (Κατερίνα) Νοτοπούλου, Βουλή των Ελλήνων
15. Βουλευτή κ. Θεόφιλο Ξανθόπουλο, Βουλή των Ελλήνων
16. Βουλευτή κ. Γιώργο Παπαηλιού, Βουλή των Ελλήνων
17. Βουλευτή κα Παναγιού (Γιώτα) Πούλου, Βουλή των Ελλήνων
18. Βουλευτή κα Ραλλία Χρησιτίδου, Βουλή των Ελλήνων

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
4. Υπηρεσία Συντονισμού
5. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης